

Pavilion ya Pays-Bas La Biennale di Venise efungwamaki

Photo by Peter Tjihuis

Pavilion ya Pays-Bas La Biennale di Venise efungwamaki na mokolo ya misato 17 sanza ya minei na mokambi monene Barbera Wolfsenberger. Lisoló ya Pays-Bas, *The International Celebration of Blasphemy and The Sacred* (Feti ya mokili mobimba mpo na kotuka Nzambe mpe makambo ya bosantu), ezali lisoló ya Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise (CATPC). Ekomamaki na lisanga na moto ya misala ya mayemi Renzo Martens mpe mokambi Hicham Khalidi, elakisi milende ya CATPC mpo na kozongisa bazamba ya bulɛɛ ya Lusanga, elongo na mosala na bango ya monene ya elimo, ya bizaleli malamumu mpe ya nkita.

Na ntango moko na liyangani oyo esalemaki na Venise, liyangani mosusu esalemaki na Lusanga, na ekólo Congo, esika oyo CATPC ezali. Na bilakiseli yango nyonso mibale, CATPC esalaki misala ya sika ya ntóki na mabelé ya bazamba ya nsuka oyo etikalaki zingazinga ya elanga, oyo na nsima ebimisamaki na mafuta ya mbila mpe kakao.

Na kozela elakiseli yango, CATPC etindaki mokanda mpo na kodefya ekeko ya bankoko Balot na Virginia Museum of Fine Arts (VMFA) oyo endimamaki na ebandeli ya mobu oyo. Na sanza ya misato ya mbula eleki, CATPC mpe bato ya mboka na bango bayambaki Balot na Lusanga. Ekeko yango ekomonana na Venise en direct elongo na White Cube (Cube ya mpembe) na Lusanga esika oyo ekeko yango ezali komonana ntango ya La Biennale di Venezia.

Lisusu, bafilme misato ya sika esalemi na kati ya elakiseli yango: *The Judgement of the White Cube*, *CATPC* and *The Return of Balot*. (Lisambisi ya Cube ya mpembe, CATPC mpe Bozongi ya Balot.) Bafilme yango ezali na pavillon ya Pays-Bas na Venise.

Photo by Peter Tjihuis

Ced'art Tamasala na nkombo ya **CATPC**: « Mokano ya elakiseli oyo ezali ya kokoma lisolo moko oyo kati na yango malamumu ezali kobebisa mabe mpe kati na yango mikakatano ezali kokoma biyano. Masolo oyo mayebisami na nzela ya bikeko wana ezali na mokano ya kobimisa mbongwana na ndenge bazali kotambola na mokili. Ekeko mokomoko ezali na nkona oyo ekozongisa Zamba Mosantu. Na nsuka, lokola ezali kosala lokola banzela, bikeko oyo bikopesa nzela na avenire moko ya bosembo mpo na bato nyonso, ekopesa biso nzela ya kozongisa mabele na biso oyo bayibaki biso, kozongisa yango na zamba mpe koyamba nsima ya kolona mpe Zamba Mosantu. »

Elco van der Lingen, mokambi ya Mondriaan Fund, alobi boye mpo na ndenge oyo bazalaki kosala elakiseli yango: « Na nzela ya masolo, tokómaki na esika oyo bato ya mikili ndenge na ndenge bakutanaka, oyo ntango mosusu ezalaka mpasi mpo na kosolola malamumu. Yango esali ete ezala na esika oyo mpe na Lusanga mpo na kolakisa mayemi, oyo mokomoko ezali na lisolo na yango, kasi ezali na makambo mosusu ya koyekola. Mayele ya sika mpe avenire ya sika ezali pene ya kokabolama na moto nyonso oyo azali na mposa na yango. »

Photo by Peter Tjihuis

Barbera Wolfensberger, mokambi-mokonzi ya misala ya bonkoko mpe ya bapanzi-nsango, alobaki na bofungoli ya Pavillon ya Pays-Bas mpo na komonisa ndenge oyo elakiseli yango mpe misala ya ntóki esalaka na bomoi ya bato: « Bato ya ntóki bapesaka maboko mingi na masolo oyo bato basalaka na bomoi na bango. Bazali na lolenge na bango moko ya kotalela mokili mpe bazali na makoki ya kokamwa mpo na komonisa yango. Na nzela ya makanisi na bango, bazali kosalisa biso tótalela makambo ndenge mosusu mpe bákómisa yango monene. Na yango, tiká ete bato ya ntóki bázala na esika ya liboso mpe tiká ete ntóki yango moko eloba. »

Elakiseli ekomonana kobanda mokolo ya 20 avril 2024 kino mokolo ya 24 novembre 2024 na Venise mpe Lusanga (RDC). Mokambi na yango ezali Fond Mondriaan, fond ya Leta ya Pays-Bas mpo na misala ya ntóki mpe ya bonkoko.

Mpo na koyeba makambo mosusu, kende na www.dutch-pavilion.com

[Makambo oyo bato bazali kozwa]

Soki ozali na mituna to ozali na mposa ya lialisi, tuná na:

Esther.schussler@mondriaanfonds.nl (bazulunalo ya ekólo) to Rhiannon@pickles.nl (bazulunalo ya bikólo mosusu).